

Huvudman

Norrtälje kommun
kontaktcenter@norrtalje.se

Ärendet

Tillsyn av förskoleklass och grundskola Wigulfskolan (f. d. Lommarskolan) i Norrtälje kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 5 maj 2021

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Norrtälje kommun att senast den **22 augusti 2022** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande betygsättning. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Norrtälje kommun ska vidta följande åtgärder

Betygsättning

Se till att rektorn för betygskatalogen i enlighet med bestämmelserna. I detta ingår att betyg signeras av en legitimerad lärare tillsammans med den undervisande läraren om denne inte är legitimerad (3 kap. 16 § skollagen, 6 kap. 10 § skolförordningen [2011:185], 7 och 8 §§ Skolverkets föreskrifter om betygskatalog [SKOLFS 2011:123])

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser studiero samt elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Om ärendet

Skolinspektionen har i tidigare beslut den 5 juni 2019, den 3 mars 2020 och den 5 maj 2021 funnit brister i verksamheten vid Wigulfskolan i Norrtälje kommun. I beslutet den 5 maj 2021 bedömde Skolinspektionen att det fanns kvarstående brister avseende betygsättning, studiero samt elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Skolinspektionen förelade Norrtälje kommun att senast den 13 oktober 2021 vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i beslut den 5 maj 2021.

Norrtälje kommun har den 11 oktober 2021 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Huvudmannen har sedan också den 28 oktober och 19 november 2021 samt den 19 januari, 1 och 21 februari 2022 gett in kompletteringar.

Skolinspektionen har intervjuat elever, lärare, representanter för elevhälsan och rektorn samt genomfört lektionsobservationer. Som en del av tillsynen har dokumentation granskats, bl.a. betygskataloger samt förteckning över undervisande personal för vårterminen 2021 och höstterminen 2021. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Norrtälje kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av föreläggandet och om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Betygsättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslutet den 5 juni 2019 har Skolinspektionen bedömt bland annat att betygskatalogen vid Lommarskolan inte förts i enlighet med författningarnas krav. Betygskatalogen innehöll felaktiga noteringar för vissa ämnen, felaktiga underskrifter, betyg

hade satts i fel ämne i ett fall och en ändring i betygs katalogen saknade kommentar, signering och datering. Skolinspektionen konstaterade att lärare som inte var legitimerade själva skrivit under betyg i betygs katalogen utan att någon legitimerad lärare signerat dessa betyg.

I beslut den 3 mars 2020 har Skolinspektionen bedömt att betygs katalogen fortfarande inte förts i enlighet med författningarnas krav. Betygs katalogen saknade signering och datering för betygen i fyra ämnen. Vidare saknades datering för betygen i ytterligare tre ämnen.

Även i beslut den 5 maj 2021 har Skolinspektionen bedömt att betygs katalogen inte förts i enlighet med författningarnas krav. I betygs katalogen hade flera betyg ändrats utan att det av betygs katalogen framgick vem som gjort dessa ändringar, på vilka grunder betygen ändrats eller när betygen ändrats.

Av Norrtälje kommuns redovisning av vidtagna åtgärder framgår att huvudmannen inför betygsättningen i december 2021 avsåg att ta fram ett nytt skriftligt material och utifrån detta genomföra kompetensutveckling för kommunens rektorer, biträdande rektorer och betygsättande lärare. Vidare har huvudmannen i en komplettering gett in ett dokument benämnt Fördelning av arbetsuppgiften att bistå lärare som inte är legitimerade vid betygsättning samt uppgett att rektorn har kontrollerat att samtliga lärare har satt betyg och skrivit under dessa.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska rektorn se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen). Av skollagen framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. (3 kap. 16 § skollagen) Enligt skolförordningen ska beslut om betyg dokumenteras i en betygs katalog. Rektorn ansvarar för att betygs katalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen). Av Skolverkets föreskrifter om betygs katalog framgår att den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygs katalogen och förse uppgiften med en egenhändig signatur. Vidare framgår att betygs katalogen ska innehålla namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg. (7 och 8 §§ Skolverkets föreskrifter om betygs katalog)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att betygsättningen på Wigulfskolan inte sker i enlighet med författningarnas krav. Det framgår av betygs katalogerna jämfört med förteckningarna över undervisande personal att flera lärare som inte är legitimerade på egen hand skrivit under betyg i betygs katalogen utan att någon legitimerad lärare signerat dessa betyg. Betygs katalogen för såväl vårterminen som höstterminen 2021 saknar därmed nödvändiga underskrifter. Det framgår således inte av betygs katalogen att betyg har beslutats tillsammans med en legitimerad lärare i de fall en icke legitimerad lärare skrivit under betyget. Skolinspektionen konstaterar att

det under en längre tid förekommit en rad olika brister i skolans betygs katalog och att bristerna berör ett större antal elever. Betygsättning är en myndighetsutövning. Betyg i grundskolan har en direkt koppling till behörighet och urval för vidare utbildning. Det är därför av stor betydelse att betyg beslutas och dokumenteras på ett korrekt sätt. En betygs katalog måste därför innehålla fullständig och lagenlig dokumentation av de betyg lärarna beslutar om.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Det har under en längre tid förekommit en rad brister gällande betygsättning vid Wigulfskolan. Skolinspektionen har tidigare påtalat samma brist som nu återigen är aktuell. Bristen berör betygen för ett stort antal elever.

Norrtälje kommuns verksamhet vid Wigulfskolan uppfyller inte de krav i föreskrifterna som gäller för betygsättning. Det finns därför skäl att förelägga Norrtälje kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna. För det fall Norrtälje kommun inte följer föreläggandet kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Områden utan konstaterade brister

Studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att insatser för förbättrad studiero har genomförts i samråd med lärare, skolans socialpedagog och elevhälsoteamet. Insatserna har bestått i klassgemensamma regler, förtydligande av konsekvenstrappan och har också involverat elevernas syn på vad studiero innebär. Vidare har vissa externa insatser genomförts. Skolan har inför läsåret 2021/22 en ny organisation då skolan övergått från att vara en F–6 skola till en F–9 skola. Det innebär att lärarna i de praktisk-estetiska ämnena numera har sin huvudsakliga tjänstgöring på skolan och därmed deltar i arbetet för att säkerställa studiero t.ex. på arbetslagsmöten.

Av intervjuerna med lärarna framgår att det finns en samsyn hos lärarna om hur ordningsregler och konsekvenstrappan ska tillämpas, att arbetet med studiero följs upp och att personalen följer de gemensamma reglerna. Av intervjuer med lärare och elever framgår vidare att den tidigare klassen för årskurs 5 och 6 numera delats upp i två klasser, att det har förbättrat studieron och att studieron på skolan numera generellt är god. Av intervjun med rektorn framgår att skolan nu fokuserar på undervisningens kvalitet och att lösa de identifierade kunskapsluckorna för att skapa studiero.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero (5 kap. 3 § skollagen). Av läroplanen framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero (Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar).

Skolinspektionens bedömning

Det framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjun med elevhälsan och rektorn framgår att skolpsykologen deltar var fjärde vecka i elevhälsoteamet med det hälsofrämjande arbetet och att hon i övrigt är tillgänglig som kontaktpsykolog.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska det för eleverna i grundskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator (2 kap. 25 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av enhetschefen Anna Bergqvist.

Utredaren Anna Malmenfelt har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredarna Sara Lidegran, Elina Ryttberg och Jakob Durmaz Lotz medverkat.